অধ্যায় ১০
গীত লিখন

উদ্দেশ্য: গীত ৰচনাৰ জৰিয়তে তোমাৰ দৰ্শকলৈ তোমাৰ চিন্তা আৰু ধাৰণা প্ৰকাশ কৰিবলৈ তোমাৰ স্বকীয় অনন্য শৈলী সৃষ্টি কৰা । গীত লিখন কি বুজিবলৈ এটা ভিডিঅ' চোৱা।

বৰ্ণনামূলক লিখনি

বৰ্ণনামূলক লিখনিৰ অৰ্থ হৈছে পাঠকৰ মনত এক স্পষ্ট ছবি সৃষ্টি কৰিবলৈ পদাৰ্থ, স্থান, অভিজ্ঞতা বা বস্তু এটাৰ বিষয়ে বিতংভাৱে বৰ্ণনা কৰা।

১. তোমাৰ শ্ৰোতাসকলক গীতৰ বিষয় সহজে চিত্ৰিত কৰাত সহায় কৰিবলৈ তোমাৰ বিৱৰণ সুগভীৰভাৱে বৰ্ণনা কৰা।
২. তোমাৰ সকলো ইন্দ্ৰিয় ব্যৱহাৰ কৰা - ইয়াৰ দৃশ্য, গোন্ধ বা অনুভৱ কেনে বৰ্ণনা কৰক।
৩. অসাধাৰণ কিবা এটা বৰ্ণন কৰিবলৈ তোমাৰ কল্পনা ব্যৱহাৰ কৰা।
৪. লিখন উন্নীত হ'বলৈ তোমাৰ লিখনি সহভাগ কৰা; প্ৰতিক্ৰিয়াৰ বাবে নিজকে সাজু ৰাখা। ই এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ।
৫. বিভিন্ন দৃষ্টিভংগী শিকিবলৈ আনৰ লিখনিও পঢ়া।

বৰ্ণনামূলকভাৱে কেনেদৰে লিখিব লাগে শিকিবলৈ ভিডিঅ'টো চোৱা।

গীত লিখাৰ কিটিপ
লিখনক সহযোগিতা হিচাপে লেৱা, প্ৰতিযোগিতা নহয়, আৰু আনৰ বাবে কৰা প্ৰতিক্ৰিয়াত গঠনমূলক আৰু ইতিবাচক হ'বলৈ চেষ্টা কৰা।

কাৰ্য্য ১: ইয়াক নিজে চেষ্টা কৰা!

0680CH10

গছ এডালৰ বিষয়ে বৰ্ণনামূলকভাৱে লিখা।

কাৰ্য্য ২: চিনাকি বা জনপ্ৰিয় সুৰৰ ওপৰত আধাৰিত এটা গীত লিখা

ৱৰ্তমান উপস্থিত সুৰৰ বাবে গীত কেনেদৰে লিখিব লাগে বুজিবলৈ ভিডিঅ'টো চোৱা।

আহা আমি ইয়াৰ উদাহৰণ লওঁহক - টুইংকল টুইংকল লিটল ষ্টাৰ। আমি সকলোৱে এই গানটো একাধিকবাৰ শুনিছোঁ। আমোদজনক যে এই সুৰটো বা বা ব্লেক শ্বিপ আৰু জনপ্ৰিয় বৰ্ণমালাগীত, A B C Dৰ সৈতে একে। এই জনপ্ৰিয় সুৰটিত তোমাৰ এটি স্বকীয় গীত বনোৱা।

টুইংকল টুইংকল লিটল ষ্টাৰ গীতৰ কেইটামান উদাহৰণৰ বাবে এই ভিডিঅ'টো চোৱা।

© NCERT not to be republished

নট্টুশ্বৰম্ বা নট্টুশ্বৰ হৈছে কৰ্ণাটিক সংগীতত ব্যৱহৃত এটি শব্দ যাৰ অৰ্থ হৈছে প্ৰখ্যাত সুৰকাৰ মুথুস্বামী দীক্ষিতৰৰ দ্বাৰা সৃষ্টি কৰা ৰচনাসমূহৰ এক সংকলন। নট্টুশ্বৰ শব্দটো ইংৰাজী শব্দ 'নোট' আৰু তামিল শব্দ 'স্বৰম'ৰ সংযোগৰ দ্বাৰা হৈছে (যাৰ অৰ্থ হৈছে স্বৰ)। ইয়াৰে বেছিভাগ ৰচনা পশ্চিমীয়া সুৰৰ ওপৰত আধাৰিত। দীক্ষিতৰে মুঠ ৩৯ টা নট্টুশ্বৰম ৰচনা কৰিছিল।

ভাৰতৰ এই জনপ্ৰিয় *শ্যামলে মীনাক্ষি* (নোট্টুস্বৰম) গীতটো শুনা। তোমাৰ নিজৰ শব্দত এই জনপ্ৰিয় গীতটোৰ বিষয়ে লিখা।

কাৰ্য্য ৩: অচিনাকি বা অসাধাৰণ সুৰৰ ওপৰত আধাৰিত এটা গীত লিখা

অডিঅ'ত থকা সুৰটি শুনা আৰু তোমাৰ নিজৰ এটি গীত লিখা।

তুমি নট্টুস্বৰম শুনি তোমাৰ স্বকীয় ভাৱে গীত লিখিব পাৰা।

অন্ত্যাক্ষৰ ৰচিবলৈ শিকা

অন্ত্যাক্ষৰ এটা গীত বা কবিতাৰ এটা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ। কাৰণ অন্ত্যাক্ষৰই আমাক পংক্তিৰ পৰিৱৰ্তন বুজাত সহায় কৰে। অন্ত্যাক্ষৰই আমাৰ গানটোৰে প্ৰকাশ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা থকা ধাৰণাটোত আলোকপাত কৰাত সহায় কৰে। মানুহ অন্ত্যাক্ষৰবদ্ধ শব্দ প্ৰতি অধিক ধ্যান প্ৰৱণ হয়।

উদাহৰণ

মেকুৰী, ধেকুৰী, পুখুৰী
প্ৰেম, হেম
হাত, খাত

অন্ত্যাক্ষৰ শিকিবলৈ ভিডিঅ'টো চোৱা।

কাৰ্য্য ৪: সৌৰজগতৰ গীত ৰাইম শুনা

সৌৰজগতৰ গান

শ্লোক ১

মই বুধ, আটাইতকৈ সৰু,
মই সূৰ্যৰ আটাইতকৈ ওচৰত আছোঁ
মই আঠশ দিন লওঁ
মোৰ বাৰ্ষিক সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ।

মই শুক্ৰ, আটাইতকৈ গৰম,
মই বহুত উজ্জ্বল, বহুত উজ্জ্বল
মই এজন তাৰকাৰ দৰে দেখি
যেতিয়া আপুনি ৰাতি মোৰ ফালে চালে।

মই পৃথিৱী, তোমাৰ ঘৰ,
জীৱনৰ সৈতে একমাত্ৰ স্থান,
মোৰ পানী, বায়ু আৰু খাদ্য আছে
আপোনালোক সকলোকে জীয়াই ৰাখিবলৈ।

কোৰাছ

(গ্ৰহ, গ্ৰহ,
সূৰ্যৰ চাৰিওফালে ঘূৰি বজাওক
সৌৰজগতপাহৰিব নালাগে
এই গানটো সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পিছত)। × 2

© NCERT not to be republished

ভাৰতীয় সংগীতত শাস্ত্ৰীয় সংগীত যেনে হিন্দুস্তানী আৰু কৰ্ণাটিকৰ লগতে লোক সংগীত, অৰ্ধ শাস্ত্ৰীয়, ভক্তিমূলক, দেশপ্ৰেমমূলক আৰু চলচ্চিত্ৰৰ সংগীতৰ দৰে শৈলী আছে। বিভিন্ন ধৰণৰ গীত শিকাটো কেৱল আমোদজনকেই নহয় ই তোমাক স্থানীয় সংস্কৃতি আৰু পৰম্পৰা বুজাতো সহায় কৰে! কেইটামান শৈলী বাছনি কৰা, প্ৰতিটো ধৰণৰ পৰা এটা গান শিকা আৰু ইয়াক আপোনাৰ বন্ধু বৰ্গ আৰু পৰিয়ালৰ বাবে শ্ৰেণী হিচাপে উপস্থাপন কৰক!

শ্লোক ২
মই মঙ্গল গ্ৰহ, মই ৰঙা,
মই পৃথিৱীতকৈ সৰু
মোৰ চন্দ্ৰবোৰ আলুৰ দৰে,
সিহঁত ডিমোচ আৰু ফোবো।

মই বৃহস্পতি, আটাইতকৈ ডাঙৰ,
মোৰ এটা ৰঙা দাগ আছে;
তেষষ্ঠিটা চন্দ্ৰই মোক আগুৰি ধৰিছে,
যিটো সঁচাকৈয়ে বহুত।

মই শনি, মই স্ফুলিঙ্গেৰে আছোঁ,
মোৰ আঙুঠিবোৰ বৰফেৰে তৈয়াৰ কৰা হৈছে;
মই পানীৰ ওপৰত ভাঁহিব পাৰো
যিহেতু মই অতি পাতল।

কোৰাছ
(গ্ৰহ, গ্ৰহ,
সূৰ্যৰ চাৰিওফালে ঘূৰা
সৌৰজগত পাহৰিব নালাগে
এই গানটো সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পিছত।) × 2

শ্লোক ৩
ইউৰেনাছ, আটাইতকৈ শীতল,
মোক মোৰ ফালে টিপ দিয়া হৈছে;
তেৰটা আঙুঠিয়ে মোক আগুৰি ধৰিছে
কিন্তু সেইবোৰ বিচাৰি পোৱাটো বহুত কঠিন।

মই নেপচুন, মই নীলা,
মই সূৰ্যৰ পৰা আটাইতকৈ দূৰত;
যেতিয়া আপুনি মোৰ ওপৰত থিয় হয় তেতিয়া অনুভৱ হয়
মেঘৰ দৰে আৰু সেইটো আনন্দদায়ক।

সেঁতু
আমি আমাৰ শিলাময় গ্ৰহবোৰ জানো,
তেওঁলোক প্ৰথম চাৰিজন;
তাৰ পিছত গেছ দৈত্য আৰু
তাৰ পিছত আৰু বহুতো।
প্লুটো এটা বামুণ,
তেওঁ সেই সকলোবোৰৰ সৈতে যোগ দিব বিচাৰে;
কিন্তু সমস্যাটো হ'ল তেওঁ হৈছে
ইমান সৰু।

কোৰাছ
(গ্ৰহ, গ্ৰহ,
সূৰ্যৰ চাৰিওফালে ঘূৰি বজাওক
সৌৰজগতপাহৰিব নালাগে
এই গানটো সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পিছত।) × 2

© NCERT not to be republished

মনত ৰাখিবা

এটি অন্ত্যাক্ষৰ প্ৰণালী হৈছে এটা গীত বা কবিতাৰ এটা অংশত শাৰীবোৰৰ শেষত সমঅন্ত্যৱৰ্ণ কৰাৰ পদ্ধতি। উদাহৰণ স্বৰূপে, ধৰা হ'ল, যে এটা কবিতাৰ প্ৰথম আৰু তৃতীয় শাৰীৰ অন্ত্যাক্ষৰ মিলে আৰু আমি সেইবোৰক 'ক' বুলি চিহ্ন দিওঁ, আৰু দ্বিতীয় আৰু চতুৰ্থ শাৰীৰ অন্ত্যাক্ষৰ মিলে সেইবোৰক বুলি 'খ' চিহ্ন দিওঁ। তেন্তে, ছন্দ প্ৰণালীটো হ'ব এ.বি.এ.বি.।

কাৰ্য্য ৫: অন্ত্যাক্ষৰ প্ৰণালীৰ সৈতে পৰৱৰ্তী সাম্ভাৱ্য পংক্তি পূৰণ কৰা

ৰাতিপুৱা আকাশ খন আন্ধাৰ আছিল,
সূৰ্যটো সিমান উজ্জ্বল নাছিল।
দিনটো শোকৰ বাবে নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে,
মই পোহৰৰ উষ্ণতা হেৰুৱাইছো।

____

____

____

সৃষ্টি

অনেক লোকে ৱৰ্তমানৰ আধুনিক গীত শিকিবলৈ আৰু গাবলৈ ভাল পায় কিন্তু আন কিছুমানে তেওঁলোকৰ নিজৰ গীত সৃষ্টি কৰিবলৈও ভাল পায়। যদি তুমি লিখাৰ জৰিয়তে তোমাৰ আৱেগ প্ৰকাশ কৰিব বিচাৰা, তোমাৰ নিজৰ গীত লিখিবলৈ আৰু ইয়াক এটা মূল সুৰত আকাৰ দিয়াৰ কথা চিন্তা কৰা।

© NCERT not to be republished